

Dödskallar, dukade bord och andra saker
Tema 2: Vem är jag?

Nationalmuseums samlingar kan användas på många olika sätt i undervisningen i bland annat svenska, historia, samhällskunskap och bild. Möt konsten i en visning tillsammans med en av museets pedagoger eller arbeta med den på egen hand. På museets webbplats, **nationalmuseum.se/skola**, finns gott om material att använda såväl i klassrummet och på förskolan som före, under och efter ett besök på museet. Materialet är åldersanpassat och kompletterar på olika sätt skolans kurs- och läroplaner. Det finns flera olika teman att välja bland. Varje handledning innehåller bilder, fakta, övningar och praktiska tips för dig som är lärare. I det här häftet får du ett exempel. Fler handledningar finns att läsa och ladda ner på **nationalmuseum.se/skola**.

Tema 2: Vem är jag? Om att berätta om sig själv

Självporträtt

Vad säger mitt val av ryggsäck, mina kläder, min samling av suddgummin om mig? Under detta tema får barnen reflektera kring hur man använder saker för att kommunicera vem är och vad man gillar.

I *Tema 1: Kan saker betyda något?* får barnen lära sig hur saker kan fungera som symboler och/eller ge associationer. Här fördjupar vi resonemanget. Det är inte nödvändigt att arbeta med tema 1 för att göra dessa övningar, men det kan underlätta. Temat består av 2 övningar. Total tidsåtgång ca 1 timme. Materialet fungerar bäst om man arbetar i en grupp om ca 10–15 barn.

Innan man kommer till museet

Innan ni kommer till museet är det bra att berätta lite för barnen om vad man ska göra och varför. Kanske är besöket en del av ett tema-arbete eller ett sätt att lära känna Nationalmuseum.

Kort om Nationalmuseum

Nationalmuseum är Sveriges största konstmuseum. Byggnaden är från 1866. Den byggdes för att visa de kungliga konstsamlingarna för allmänheten. Idag finns här konst från 1400-talet fram till förra sekelskiftet samt en stor samling av konsthantverk och design från medeltiden fram tills idag. Läs mer om Nationalmuseum på www.nationalmuseum.se

När man kommer till museet

1. Hämta ut en gruppbiljett i kassan. Det är gratis att gå in för skolbarn och medföljande vuxna, men man måste ha en entrébiljett för att komma upp i salarna där konsten visas.
2. Ryggsäckar och ytterkläder ska hängas i garderoben eller lämnas i de låsbara skåpen, till vilka en 1-krona fodras. I garderoben finns hängare på barn-höjd och plats för matsäcksvagnar.
3. Samlas i Röda Ateljén, som ni hittar på entréplan till höger när ni kommer in en bit i entréhallen. Längst in i salen finns det plats för en grupp att sitta.
4. Materialet som förbokats hittar ni i hyllorna direkt till höger när man kommer in i Röda ateljén.
5. Börja med materialet märkt – symbolövning.

När man har varit på museet

Vi är nyfikna av oss! Berätta gärna hur ni har arbetat med materialet; vad som fungerade bra respektive mindre bra? Om ni vill dela med er av dokumentation så tar vi tacksamt emot det! Hör även av er om ni har idéer och tankar på hur vi kan utveckla mer material.

E-post: skola@nationalmuseum.se

Materialet är gjort av Veronica Hejdelind, Silva Malmsten samt pedagoger och barn från fritidshemmet Skattkammaren i Stockholm.

Övning 1: Vad berättar kläderna, smyckena och bakgrunden?

1. Använd kartan för att hitta målningarna i museet.
2. Samlas framför målningarna.
Sitt gärna på golvet framför målningen så att alla ser.
3. Diskutera vad ni ser med hjälp av frågorna nedan.

1. Drottning Kristina som barn

Drottning Kristina som barn
Konstnär: Jacob Heinrich Elbfas.
svensk, född ca 1600 död 1664

Titta på målningen och diskutera

- Vad är det här för person? Vad tror ni att hon hade för "yrke"?
- Hur ser man det? Titta på kläder, saker och rummet hon står i, de fungerar som ledtrådar.
- Om hon hade haft vanliga kläder, som ni, på sig och stod här i rummet, skulle ni se att hon var kronprinsessa då? Varför? Kläder, saker, omgivningen berättar om status, vad man gör och vem man är.
- Titta på era kläder. Vad har ni på er? Vad berättar det? Säger det något om vilken årstid det är? Att ni är barn? Har barn och vuxna samma slags kläder?

Kort om målningen

Kristina (1626–1689) var dotter till Gustav II Adolf och Maria Eleonora av Brandenburg. Hennes pappa dödades vid slaget vid Lützen, när hon var sex år gammal. Gustav II Adolf hade bestämt att Kristina skulle få samma utbildning som en manlig tronföljare. Hon övades i ridning och jakt men fick framför allt en boklig skolning i nivå med den som passade furstar ute i Europa. Detta porträtt målades när hon var tolv år. Hon bär en vacker dyrbar klänning av ett blommigt tyg med stärkta spetsmanschetter och krage, liten och mer vardaglig krona av stål, hårsmycke, örhänge och halsband. I vänster hand håller hon en strutsfjäder att fläkta sig med. Till höger på en kudde ligger en kungakrona, riksäpplet och en spira – tydliga maktsymboler.

2. Taxen Pehr

Taxen Pehr, 1740
Konstnär: Jean Baptiste Oudry,
fransk född 1686 död 1755

Titta på målningen och diskutera

- Vad är det här för slags hund?
- Hur verkar han tycker ni? Glad/lessen, pigg/trött eller vad?
- Vad gillade han tror ni? Leta efter ledtrådar i bilden.

Berätta för barnen att konstnären målat dit geväret och de döda djuren för att berätta för oss som tittar på målningen att Pehr var en jakthund, att han gillade att jaga!

Gå sedan vidare och titta på porträttet av Pehrs husse Carl Gustav Tessin.

Kort om målningen

Porträttet av taxen Pehrs beställdes av husse Carl Gustav Tessin, en av sin tids främsta konstsamlare och kännare. Han och Pehr bodde i Paris under 1740-talet då Tessin var Sveriges ambassadör. Porträttet är målat av en av tidens mest berömda djurmålare; Jean-Baptiste Oudry. Han har även målat bilden av det stora rytande lejonet som hänger alldeles intill,.

3. Greve Carl Gustav Tessin

Greve Carl Gustav Tessin
Konstnär: Jacques-André-Joseph Aved,
fransk, född 1702 död 1766

Titta på målningen och diskutera

- Vad tyckte Pehr huse om att göra tror ni? Titta på sakerna som omger Carl Gustav.
- Vilket slags rum sitter han i?
- Vad finns på skrivbordet?
- Varför står det en jordglob intill honom? Vad kan det betyda?

Kort om målningen

Carl Gustav Tessin sitter i sitt bibliotek (han vill att vi ska förstå att han läste mycket – han är en lärd man). På bordet bredvid honom ligger mynt (som han samlade på), en gåspenna (han skrev mycket; brev och dagböcker). Jordgloben bredvid honom berättar om hans resor och intresse för omvärlden. I handen håller han ett grafiskt blad (lite som en affisch) med vilket han vill visa sitt intresse för konst. På bordet står en liten staty – den finns alldeles här intill i salen – hittar ni den? Den är ytterligare ett tecken på hans stora intresse för konst.

Be barnen fundera på vilka saker de skulle ta med om någon skulle måla ett porträtt av dem? Vad gillar de? Berätta inte för någon, men glöm inte bort vad ni kommit på!

Så här hittar du

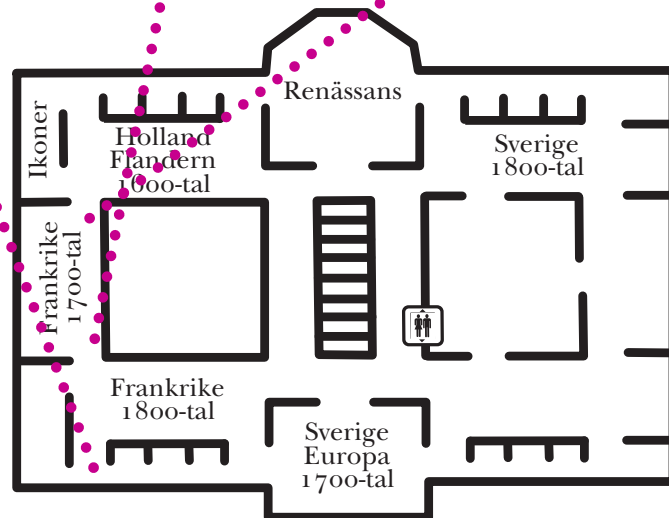
1. Drottning Kristina som barn

2. Taxen Pehr

3. Greve Carl Gustav Tessin

Plan 2

Samlingar av måleri och skulptur från renässans till tidigt 1900-tal

www.nationalmuseum.se

Nationalmuseum samarbetar med
Accenture, Svenska Dagbladet,
Fältman & Malmén
och Grand Hôtel Stockholm